

ชื่อวิชา/สาขาวิชา : ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจมารับบริการฝากครรภ์
ในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางอัจฉรา กิตติมพรจรัส

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัลยา พัดมนศรี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร จีรวรรณกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูริย์ ชัยดิษฐ์)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงข้อมูลที่สตรีใช้ในการตัดสินใจมารับบริการฝากครรภ์
ในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีตั้งครรภ์ระยะไตรมาสที่ 3 มารับ
บริการฝากครรภ์ที่หน่วยรับฝากครรภ์ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จำนวน
362 ราย ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเป็นระบบ และผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองในระหว่าง
เดือนเมษายน ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2538 โดยใช้นิยามสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิด
ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจมารับบริการฝากครรภ์ ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีทางชีวการแพทย์ 9 เรื่อง

คือ การวินิจฉัยการตั้งครรภ์ ภาวะโภชนาการ สุขภาพของการก่อกำเนิด การเตรียมตัวก่อนและ
 ห้วงเวลา ความไม่สุขสบายจากการตั้งครรภ์ พฤติกรรมการร่วมเพศขณะตั้งครรภ์ การติดต่อโรคจาก
 มารดาสู่ทารก ภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ การคลอด และความรู้สึคนึกคิด 4 ด้านคือ
 ความรู้สึกนึกคิดต่อโอกาสเสี่ยงของการเกิดอันตรายขณะตั้งครรภ์ ความรู้สึกนึกคิดต่ออุปสรรคของ
 การฝากครรภ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการตัดสินใจมารับบริการฝากครรภ์นั้น กลุ่มตัวอย่างใช้
 ข้อมูลตามทฤษฎีทางชีวการแพทย์ทั้ง 9 เรื่อง โดยข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากเป็นข้อมูลที่แสดงถึง
 การตั้งครรภ์ในเรื่อง การวินิจฉัยการตั้งครรภ์ สุขภาพของการก่อกำเนิด ภาวะโภชนาการ
 ข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างใช้น้อยเป็นข้อมูลที่แสดงถึงปัญหาสุขภาพโดยเฉพาะในเรื่อง ภาวะแทรกซ้อน
 จากการตั้งครรภ์ สำหรับความรู้สึคนึกคิดนั้นกลุ่มตัวอย่างใช้ข้อมูลทั้ง 4 ด้าน โดยข้อมูลที่กลุ่ม
 ตัวอย่างใช้มากคือ ข้อมูลด้านประโยชน์ของการฝากครรภ์ที่มีต่อการตนเองและการคลอด

2. แหล่งที่ให้ข้อมูลแก่กลุ่มตัวอย่าง มีทั้งแหล่งบุคคลและแหล่งที่ไม่ใช่บุคคล โดยกลุ่ม
 ตัวอย่างได้รับข้อมูลส่วนใหญ่จากแหล่งบุคคล ผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จึงเป็น
 แหล่งให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์และปัญหาสุขภาพ ส่วนตนเองหรือกลุ่มตัวอย่างก็เป็น
 แหล่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์เช่นกัน เพื่อนบ้านเป็นแหล่งข้อมูลที่แสดงถึงการตั้งครรภ์และ
 ปัญหาสุขภาพโดยเฉพาะเรื่องความไม่สุขสบายจากการตั้งครรภ์ สำหรับแหล่งที่ไม่ใช่บุคคลพบว่า
 กลุ่มตัวอย่างใช้ข้อมูลจากแหล่งนี้ค่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตามหนังสือ โทรทัศน์ และป้ายนิเทศ ก็
 เป็นแหล่งให้ข้อมูลที่แสดงถึงการตั้งครรภ์และปัญหาสุขภาพ ในเรื่องของการติดต่อโรคจากมารดา
 สู่ทารก และเรื่องพฤติกรรมการร่วมเพศขณะตั้งครรภ์ ตามลำดับ

3. สถานการณ์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูล พบทั้งสถานการณ์ที่กลุ่มตัวอย่างตั้งใจหาข้อมูล และไม่
 ตั้งใจหาข้อมูล แต่ลักษณะสถานการณ์ส่วนใหญ่ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลเป็นสถานการณ์ที่ไม่ตั้งใจ
 หาข้อมูล กล่าวคือ เป็นการได้รับข้อมูลจากผู้อื่นขณะตรวจครรภ์ และขณะรอตรวจครรภ์ ส่วน
 สถานการณ์ที่กลุ่มตัวอย่างตั้งใจหาข้อมูลพบน้อย โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่กลุ่มตัวอย่างหาข้อมูล
 สำหรับเตรียมตัวที่จะมีบุตร

THESIS TITLE : INFORMATION USED BY WOMEN TO MAKE A DECISION FOR
ANTENATAL CARE IN MAHARAT NAKHON RATCHASIMA
HOSPITAL. NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

AUTHOR : MRS. ACHARA THIKUMPORNJARAS

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Kalaya Patanasri
.....Chairman

(Assistant Professor Kalaya Patanasri)

S. Chirawatkul
.....Member

(Associate Professor Dr.Siriporn Chirawatkul)

Piyakorn Chutangkorn
.....Member

(Associate Professor Piyakorn Chutangkorn)

ABSTRACT

This study aimed to study information used by women to make a decision for antenatal care in Maharat Nakhon Ratchasima Hospital. The information used in the research was from the sample, 362 pregnant women, randomly selected by systematic random sampling ; who received pregnant care services at Maharat Nakhon Ratchasima Hospital from April to June, 1995. The interview form was constructed based on the conceptual framework of data used in the decision for antenatal case. The framework consisted of nine biomedical theories,

namely: pregnancy diagnosis, nutritional condition, fetal health condition, preparation of breasts and nipples, discomfort during pregnancy, sexual intercourses during pregnancy, transplacental diseases, complications arising from pregnancy, and labour ; and four affective domains: thinking of risk factors during pregnancy, thinking of severity of risks during pregnancy, thinking of usefulness of prenatal care, and thinking of obstacles in prenatal care. The analysis was conducted by finding the frequencies and percentages of the information.

The major findings are as follows.

1. The information used by the samples to make a decision for antenatal care is based on all of the nine of biomedical theories. The information pregnant women used less were related to health, especially complications. As for the affective domains, most of samples used the advantages of antenatal care upon infants, themselves and labour.

2. The information sources were both personal and impersonal. Personal sources were found to be more significant. Public health officers were the major sources of information on pregnancy and health problems. The pregnant women themselves could provide information on pregnancy. Neighbours gave information also on pregnancy and health problems, especially on discomforts caused by pregnancy. Impersonal sources were not used much. However, books, television, and information boards provided the women the information on pregnancy and health problems, transplacental diseases, and sexual intercourses during pregnancy, respectively.

3. It was found that there were two situations when receiving information: intentional finding and unintentional finding. Mostly, the samples received information unintentionally, for example, receiving information from the others during inspection, and during the queue. Intentional situations were not significant; one that was found was when the pregnant women prepared themselves for the coming baby.